

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-041/26-5682/2

Podgorica, 23.03.2026.godine

Za: **MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA, Rimski trg 46, Podgorica**

gospodinu, **Niku Gjelošaju, ministru**

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama

Veza: Vaš akt br: 09-350/26-758/1 od 20.02.2026. godine i dopuna RIA-e od 05.03.2026. godine

Poštovani gospodine Gjelošaj,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama vrši se usklađivanje sa pravnom tekovinom EU. Takođe, vrši se pospješivanje razvoja mreža i usluga elektronskih komunikacija u Crnoj Gori, a time privrednog i društvenog razvoja u državi, uključujući razvoj informacionog društva, obezbjeđivanje pristupa i korišćenje mreža velikih brzina za sve građane i preduzeća.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti sredstva u Budžetu Crne Gore.

Članom 43 predmetnog Predloga zakona vrše se izmjene u članu 200 važećeg zakona na način da predsjednik i članovi savjeta, direktor i zaposleni u Agenciji prava i obaveze iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa opštim propisima o radu i ovim zakonom, dok je po važećem Zakonu o elektronskim komunikacijama isto bilo propisano u skladu sa zakonom kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru, opštim propisima o radu i ovim zakonom.

Imajući u vidu da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru (Službeni list CG", br. 26/2026) koji je stupio na snagu od 28.2.2026. godine, članom 41 propisano izuzeće odredaba od ovog zakona za Agenciju za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta i politike zarada nema primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama.

S poštovanjem,

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKIM KOMUNIKACIJAMA¹

Član 1

U Zakonu o elektronskim komunikacijama ("Službenom listu CG", broj 100/24) u članu 4 stav 2 tačka 4 riječi: „sa posebnim socijalnim potrebama“ zamjenjuju se riječima: „u stanju socijalne potrebe“.

Član 2

U članu 7 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) **BEREC** je Tijelo evropskih regulatora za elektronske komunikacije (*Body of European Regulators for Electronic Communications*) osnovano Regulativom (EU) broj 1211/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. decembra 2009. godine u cilju usklađivanja primjene regulatornog okvira i promovisanja konkurencije u oblasti elektronskih komunikacija u državama članicama Unije;“.

Tačka 3 mijenja se i glasi:

“3) **bezbjednosni incident** je svaki događaj koji kompromituje povjerljivost, cjelovitost i dostupnost skladištenih, prenesenih ili obrađenih podataka ili usluga koje se pružaju putem elektronskih komunikacionih mreža;“.

Tačka 4 briše se.

Poslije tačke 30 dodaje se nova tačka koja glasi:

“30a) **pomorski radiokomunikacioni identifikacioni broj (MMSI broj)** je broj koji se koristi za identifikaciju radio stanice (Maritime Mobile Service Identity Number);“.

¹ U ovaj zakon prenesene su:

- Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine o uspostavljanju Evropskog elektronskog komunikacionog koda;
- Regulativa (EU) 2022/612 Evropskog parlamenta i Savjeta od 6. aprila 2022. godine o javnim mobilnim komunikacionim mrežama unutar Evropske unije;
- Regulativa Komisije (EU) 2016/2286 od 15. decembra 2016. godine o utvrđivanju detaljnih pravila o primjeni politike fer korišćenja i o metodologiji za procjenu održivosti ukidanja maloprodajnih naknada za roming, kao i o zahtjevu koji operator rominga podnosi za potrebe te procjene;
- Delegirana Regulativa Komisije (EU) 2021/654 od 18. decembra 2020. o dopuni Direktive (EU) 2018/1972 Evropskog parlamenta i Savjeta o utvrđivanju jedinstvene maksimalne stope završavanja poziva u mobilnim mrežama na nivou Unije i jedinstvene maksimalne stope završavanja poziva u fiksnim mrežama na nivou Unije;
- Regulativa (EU) 2018/1971 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine o uspostavljanju Tijela evropskih regulatora za elektronske komunikacije (BEREC) i Agencije za podršku BEREC-u (Kancelarija BEREC-a), o izmjeni Regulative (EU) 2015/2120 i o stavljanju van snage Regulative (EC) br. 1211/2009;
- - Direktiva (EU) 2022/2555 Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. decembra 2022. godine o merama za visok zajednički nivo sajber-bezbednosti širom Unije, kojom se mijenja Regulativa (EU) br. 910/2014 i Direktiva (EU) 2018/1972 i stavlja van snage Direktiva (EU) 2016/1148 (NIS 2 Direktiva).

Poslije tačke 48 dodaje se nova tačka koja glasi:

„48a) **pozivni znak** je jednoznačni alfanumerički znak kojim se identifikuje radio stanica na plovilu ili obalna radio stanica;“.

Poslije tačke 49 dodaje se nova tačka koja glasi:

„49a) **prekogranična tržišta** su tržišta elektronskih komunikacionih mreža i/ili usluga koja obuhvataju teritoriju Crne Gore i država sa kojima je Crna Gora zaključila međunarodni sporazum u skladu sa ovim zakonom;“.

Poslije tačke 60 dodaju se tri nove tačke koje glase:

„60a) **registar imena nacionalnog internet domena** je subjekt koji je ovlašćen da upravlja nacionalnim internet domenom i za to je odgovoran, uključujući registraciju imena domena ispod nacionalnog internet domena i tehničko upravljanje nacionalnim internet domenom, koje obuhvata i upravljanje njegovim serverima, održavanje njegovih baza podataka i distribuciju datoteka iz zone nacionalnog internet domena na serverima, bez obzira da li te poslove obavlja sam ili za neki od tih poslova koristi usluge drugog pružaoca usluga (registrara), pri čemu registar imena nacionalnog internet domena ne može koristiti ime domena samo za sopstvenu upotrebu;

60b) **registrar** je subjekat koji pruža usluge registracije imena domena odnosno pravno ili fizičko lice koje obavlja samostalnu djelatnost ovlašćeno za registraciju i administraciju nacionalnog internet domena u ime registra imena nacionalnog internet domena;

60c) **sistem imena domena (DNS)** je hijerarhijski raspoređen sistem imenovanja koji omogućava utvrđivanje internetskih usluga i resursa, čime se krajnjim korisnicima uređaja omogućava da korišćenjem internetskih usluga usmjeravanja i povezivanja pristupe tim uslugama i resursima;“.

Poslije tačke 69 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„69a) **usluga regulisanog rominga** je usluga rominga koja se pruža u skladu sa međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik Crna Gora i podzakonskim aktima Agencije donijetim na osnovu tih ugovora;

69b) **usluga rominga** je mogućnost korisnika javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža i/ili usluga, da prilikom boravka u drugoj državi, putem javne mobilne elektronske komunikacione mreže operatora iz te države, obavlja odlazne i dolazne govorne pozive, šalje i prima tekstualne poruke i/ili koristi usluge prenosa podataka, na osnovu komercijalnog sporazuma između operatora;“.

Član 3

U članu 10 stav 1 tačka 2 riječi: „licima sa invaliditetom“ zamjenjuju se riječima: „krajnjim korisnicima sa invaliditetom“.

Član 4

U članu 14 na kraju stava 4 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: “u skladu sa zakonom kojim se uređuje informaciona bezbjednost.”

Član 5

U članu 17 stav 10 riječi: "njegove revizije" zamjenjuju se riječima "izdavanja građevinske dozvole".

Član 6

U članu 20 stav 4 riječi: "njegove revizije" zamjenjuju se riječima "izdavanja građevinske dozvole".

Član 7

U članu 27 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, pravnom ili fizičkom licu koje nije iz Crne Gore ili nije iz država članica Evropske unije mogu biti nametnuti različiti uslovi kada je to opravdano i neophodno radi zaštite javnog reda i mira, nacionalne, odnosno unutrašnje bezbjednosti ili javnog zdravlja.

(3) Ograničenje iz stava 2 ovog člana mora biti obrazloženo, uz upućivanja obavještenja BEREC-u.“

Dosadašnji stav 2 postaje stav 4.

Član 8

U članu 28 stav 5 riječi: „Tijela evropskih regulatora elektronskih komunikacija (u daljem tekstu: BEREC),“ zamjenjuju se riječju: „BEREC-a,“.

Član 9

U članu 29 stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Sastavni dio potvrde iz stava 3 ovog člana čine:

1) standardizovani popis prava i obaveza operatora; i

2) uslovi pod kojima operator ima pravo da:

- podnese zahtjev za odobrenje za postavljanje elektronske komunikacione infrastrukture,

- vodi pregovore o interkonekciji, i

- ostvari pravo na pristup ili interkonekciju.“

Poslije stav 5 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(5) Potvrda iz stava 3 ovog člana izdaje se radi lakšeg ostvarivanja prava iz stava 4 ovog člana kod nadležnih organa ili privrednih subjekata.

(6) Kada je to primjenjivo, potvrda iz stava 3 ovog člana može biti izdata u elektronskom obliku odmah po prijemu uredne prijave iz člana 28 stav 1 ovog zakona.“

Dosadašnji st. 5 i 6 postaju st. 7 i 8.

Član 10

U članu 35 stav 1 tačka 1 riječi: "pisanom obliku" zamjenjuju se riječima: "pisanoj ili elektronskoj formi".

Član 11

U članu 45 stav 9 riječ „lica“ zamjenjuje se riječima: „krajnje korisnike“.

Član 12

U članu 50 st. 3, 5 i 6 riječi: „socijalno ugrožena lica i lica sa invaliditetom“ zamjenjuje se riječima: „krajnje korisnike u stanju socijalne potrebe i krajnje korisnike sa invaliditetom“.

Član 13

U članu 51 stav 1 riječi: „kategorije socijalno ugroženih lica i lica sa invaliditetom,“ zamjenjuju se riječima: „krajnje korisnike u stanju socijalne potrebe i krajnje korisnike sa invaliditetom,“.

Član 14

U članu 53 stav 1 riječi: „nepravedan teret“ zamjenjuju se riječima: „nepravedno finansijsko opterećenje“.

Član 15

Poslije člana 60 dodaje se novi član koji glasi:

“Pomorske radiokomunikacije

Član 66a

(1) Agencija dodjeljuje pozivni znak i međunarodni pomorski radiokomunikacioni identifikacioni broj (MMSI broj) za radio uređaje u pomorskim radiokomunikacijama

(2) Agencija donosi rješenje o dodjeli pozivnog znaka i/ili međunarodnog pomorskog radiokomunikacionog identifikacionog broja (MMSI broj), na osnovu podnesenog zahtjeva fizičkog ili pravnog lica, u pisanoj ili elektronskoj formi.

(3) O dodijeljenim pozivnim znakovima i međunarodnim pomorskim radiokomunikacionim identifikacionim brojevima (MMSI brojevi) za brod i čamac (u daljem tekstu: plovilo) i obalne radio stanice, koji imaju radio uređaj prema propisima o međunarodnom radio saobraćaju Agencija vodi registar.

(3) Agencija briše iz registra dodijeljeni pozivni znak i/ili međunarodni pomorski radiokomunikacioni identifikacioni broj (MMSI broj):

1) na zahtjev vlasnika plovila ili vlasnika obalne radio stanice,

2) na osnovu akta o brisanju plovila iz odgovarajućeg registra koji vodi nadležni organ,

3) u slučaju prestanka važenja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija dodijeljenih vlasniku za plovilo, odnosno vlasniku obalne radio stanice.

(4) O brisanju pozivnog znaka i/ili međunarodnog pomorskog radiokomunikacionog identifikacionog broja (MMSI broj) iz registra Agencija donosi rješenje.

(5) Način, uslove i postupak dodjeljivanju pozivnog znaka i međunarodnog pomorskog radiokomunikacionog identifikacionog broja (MMSI broj) i obrazac i način

podnošenja zahtjeva iz stava 2 ovog člana, kao i način vođenja registra iz stave 3 ovog člana propisuje Agencija.

Član 16

U članu 95 poslije stava 9 dodaje se novi stav koji glasi:

„(10) Privredni subjekat iz stava 2 ovog člana kojem je dodjeljeno pravo na korišćenje numeracije dužan je da uskladi korišćenje dodijeljene numeracije sa izmjenama Plana numeracije koje Agencija izvrši u skladu sa članom 94 st. 3 i 4 ovog zakona, u rokovima propisanim Planom numeracije.“

Dosadašnji st. 10 i 11 postaju st 11 i 12.

Član 17

U članu 104 stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Naknada iz stava 1 ovog člana obračunava se od dana koji je naveden kao datum početka korišćenja numeracije u odobrenju za korišćenje numeracije, do isteka perioda važenja tog odobrenja za godinu u kojoj odobrenje ističe.“

Član 18

U članu 105 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Bliži način uspostavljanja, funkcionisanja, održavanja i korišćenja sistema upozoravanja javnosti, tehničke i operativne zahtjeve, način saradnje sa operatorima, kao i postupke aktiviranja, testiranja i izvještavanja u vezi sa sistemom upozoravanja javnosti, propisuje organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove, u saradnji sa nadležnim regulatornim tijelima.“

Član 19

U članu 107 stav 6 briše se.

Poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

„(7) Korišćenje interpersonalnih komunikacionih usluga zasnovanih na brojevima između graničnih područja Crne Gore i susjednih država članica Evropske unije može se urediti posebnim sporazumima.“

Stav 7 postaje stav 6.

Član 20

Poslije člana 107 dodaje naziv novog poglavlja koji glasi:

„VIIIa. UPRAVLJANJE NACIONALNIM INTERNET DOMENOM I KONTROLA USKLAĐENOSTI S POSEBNIM ZAHTEJVIMA ZA UPRAVLJANJE PODACIMA O REGISTRACIJI NAZIVA DOMENA“

Član 21

U članu 108 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: (u daljem tekstu: nacionalni internet domen)“.

Stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) Nacionalnim internet domenom upravlja lice koje odredi Vlada i ccTLD menadžer (lice ovlašteno za upravljanje nacionalnim internet domenom „me“).”

Poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koji i glase:

“(3) Pravo na korišćenje domena ispod nacionalnog domena (u daljem tekstu: domen) stiže se registracijom, na zahtjev za registraciju domena.

(4) Registraciju domena vrši registar imena nacionalnog internet domena, preko registrara koji te poslove vrši na osnovu ugovora zaključenog sa registrom imena nacionalnog internet domena.

(5) Podaci o registrovanim domenima i korisnicima domena unose se u bazu podataka o registraciji imena domena koju vodi registar imena nacionalnog internet domena, odnosno registrar ako ga registar imena nacionalnog internet domena ovlasti.”

Stav 4 briše se.

Dosadašnji stav 3 postaje stav 6.

Član 22

Poslije člana 108 dodaje se sedam novih članova koji glase:

“Obaveza sprovođenja posebnih zahtjeva za upravljanje podacima o registraciji imena domena

Član 108a

Radi obezbjeđivanja pouzdanog, otpornog i sigurnog sistema imena domena (DNS), registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su da sprovedu posebne zahtjeve za upravljanje podacima o registraciji imena domena.

Sadržaj informacija u bazama podataka o registraciji imena domena i utvrđivanje identiteta korisnika domena

Član 108b

(1) Registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su da obezbijede da baza podataka o registraciji imena domena sadrži informacije potrebne za identifikaciju korisnika domena i registrara koji upravljaju imenima domena, kao i podatke o kontaktima sa korisnicima domena i registrarima, i to:

- ime domena,
- datum registracije,

– ime i prezime, odnosno naziv korisnika domena, adresu elektronske pošte i broj telefona za kontakt

– adresu elektronske pošte i broj telefona za kontakt registrara koji upravlja imenom domena.

(2) Registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su da utvrde identitet korisnika domena i provjere njegov identitet na osnovu isprava o identitetu odnosno drugih dokumenata, podataka ili informacija dobijenih iz vjerodostojnog, pouzdanog i nezavisnog izvora uključujući, ako ga korisnik domene ima, kvalifikovani certifikat za elektronski potpis ili elektronski pečat ili bilo koji drugi siguran, daljinski ili elektronski postupak identifikacije koji su propisali, priznali, odobrili ili prihvatili nadležni organi.

(3) Nepostupanje podnosioca zahtjeva za registraciju domena i korisnika domena u skladu sa obavezama propisanim ovim zakonom predstavlja osnov za uskraćivanje registracije domena odnosno brisanje domena.

Obaveze registra imena nacionalnog internet domena i registrara

Članak 108c

(1) Ako zahtjev za registraciju domena ne sadrži podatke iz član 108b stav 1 al. 1, 2 i 3 ovoga zakona, registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su da odbiju takav zahtjev, a podnosioca zahtjeva obavijeste o uskraćivanju registracije domena odnosno privremenoj deaktivaciji domena i nemogućnosti njegovog korišćenja sve dok zahtjev ne bude uredno podnesen, i to u roku od osam dana od dana prijema obavještenja.

(2) Registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su periodično, a najmanje jednom godišnje, da za sve svoje korisnike domena sprovedu provjeru radi utvrđivanja postojanja korisnika domena, kao i provjeru usklađenosti postupanja korisnika domena u skladu sa obavezama propisanim ovim zakonom i aktima iz člana 108 stav 6 i člana 108dž ovog zakona.

(3) U slučaju nedostupnosti korisnika domena u okviru višekratnih provjera iz stava 2 ovog člana na različite kontakte korisnika domene prema registrovanim podacima, odnosno utvrđene zloupotrebe prava ili drugog nepropisnog postupanja korisnika domena, registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su takve domene brišu.

(4) Registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su da uspostave i javno objave politike upravljanja bazom podataka iz člana 108b ovoga zakona koje obavezno sadrže i postupke provjere podataka iz zahtjeva za registraciju domena.

(5) Registar imena nacionalnog internet domena i registrari nakon registracije imena domena, bez odlaganja, javno objavljuju podatke o registraciji imena domena koji nijesu lični podaci.

Čuvanje podataka i pristup podacima o korisniku domene

Članak 108č

(1) Registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su da podatke, informacije i dokumentaciju prikupljenu na osnovu čl. 108b i 108c ovoga zakona čuvaju 25 godina od prestanka prava korisnika na korišćenje domena.

(2) Dokumentacija iz stava 1 ovoga člana mora da sadrži:

– isprave o identitetu i drugu dokumentaciju na osnovu koje je utvrđen identitet korisnika domena,

– zahtjev za registraciju domena i drugu dokumentaciju u vezi registracije domena.

(3) Registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su organima krivičnog gonjenja, Agenciji za sajber bezbjednost, Agenciji za zaštitu ličnih podataka i drugim pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja, kao i državnim organima za potrebe vršenja njihovih javnih ovlašćenja, odnosno nadležnosti, na njihov obrazloženi zahtjev, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 72 sata od prijema zahtjeva, dostave ili na drugi odgovarajući način omogućće pristup podacima o korisniku domena.

(4) Registar imena nacionalnog internet domena i registrari dužni su da nakon isteka roka čuvanja iz stav 1 ovoga člana lične podatke o korisniku domena brišu, a dokumentaciju iz stav 2 ovoga člana unište u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

(5) Registar imena nacionalnog internet domena i registrari obavezni su da u svojim politikama upravljanja iz član108c stav 4 ovoga zakona naznače svoju obavezu postupanja u skladu sa st. 1 i 3 ovog člana.

(6) Tehničke i organizacione mjere za zaštitu ličnih podataka o korisnicima domena propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za sajber bezbjednost.

Obaveze korisnika domena

Članak 108c

(1) Korisnik domena mora da upotrebljava domen na način kako je uobičajeno u okvirima globalne Internet zajednice.

(2) Korisnik domena mora da poštuje i sprovodi tehničke i druge preporuke registra imena nacionalnog internet domena i ccTLD menadžera.

(3) Korisnik domena će registru imena nacionalnog internet domena i ccTLD menadžeru, bez odlaganja, dostaviti sve promjene koje mogu biti od uticaja na upotrebu domena.

(4) Korisnik domena je obavezan da sarađuje sa registrom imena nacionalnog internet domena i ccTLD menadžerom u vezi pitanja koja se odnose na ograničavanje i sprečavanje aktivnosti koje predstavljaju zloupotrebu imena domena i nanose štetu korisnicima domena ili globalnoj Internet zajednici.

Sprovođenje kontrole usklađenosti sa posebnim zahtjevima za upravljanje podacima o registraciji imena domena

Članak 108d

Kontrolu usklađenosti postupanja registra imena nacionalnog internet domena i registrara sa posebnim zahtjevima za upravljanje podacima o registraciji imena domena iz čl. 108a do 108č ovog zakona sprovodi Agencija za sajber bezbjednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje informaciona bezbjednost.

Obaveze korisnika domena

Članak 108dž

Bliži načina sprovođenja postupka registracije i način korišćenja domena propisuje Ministarstvo, u skladu sa međunarodnim standardima."

Član 23

Član 120 mijenja se i glasi:

„(1) Agencija operatorima koji pružaju uslugu završavanja poziva u mobilnoj ili fiksnoj mreži određuje obavezu primjene maksimalnih cijena usluga završavanja govornih poziva u tim mrežama, u skladu sa propisom Evropske komisije kojim su utvrđene jedinstvene maksimalne cijene završavanja poziva u mobilnim mrežama i jedinstvene maksimalne cijene završavanja poziva u fiksnim mrežama na nivou Evropske Unije.

(2) U slučaju da Evropska komisija ne odredi maksimalne cijene završavanja poziva iz stava 1 ovog člana ili ne odredi nijednu od tih cijena, Agencija može sprovesti analizu tržišta završavanja poziva u skladu sa članom 112 ovog zakona, radi procjene potrebe za nametanjem regulatornih obaveza u skladu sa čl. 114 do 119 ovog zakona.

(3) Ako Agencija, na osnovu sprovedene analize iz stava 2 ovog člana, na relevantnom tržištu utvrdi obavezu primjene troškovno orijentisanih cijena završavanja poziva, dužna je da primijeni sljedeće principe, kriterijume i parametre, i to da:

1) se cijene zasnivaju na povratu troškova efikasnog operatora, pri čemu se procjena tih troškova vrši na osnovu tekućih vrijednosti, a metodologija izračunavanja zasniva na modelu "odozdo nagore" korišćenjem dugoročnih inkrementalnih troškova veleprodajne usluge završavanja poziva trećim stranama;

2) se relevantni inkrementalni troškovi veleprodajne usluge završavanja poziva definišu kao razlika ukupnih dugoročnih troškova operatora koji pruža cjelokupan spektar svojih usluga i ukupnih dugoročnih troškova tog operatora kada se veleprodajna usluga završavanja poziva trećim stranama ne bi pružala;

3) se relevantnom inkreментu završavanja poziva dodjeljuju samo oni troškovi koji bi bili izbjegnuti kada se veleprodajna usluga završavanja poziva ne bi pružala;

4) se troškovi koji se odnose na dodatni kapacitet mreže uključuju samo u mjeri u kojoj su uzrokovani potrebom za povećanjem kapaciteta u svrhu prenosa dodatnog veleprodajnog saobraćaja završavanja poziva;

5) se naknade za pravo korišćenja radio-frekvencijskog spektra isključuju iz inkrementa završavanja poziva u mobilnu mrežu;

6) se samo veleprodajni komercijalni troškovi koji su direktno povezani sa pružanjem veleprodajne usluge završavanja poziva trećim stranama uključuju u obračun;

7) se smatra da svi operatori fiksne mreže pružaju usluge završavanja poziva po istim jediničnim troškovima kao efikasan operator, bez obzira na njihovu veličinu ili tržišni udio;

8) se za operatore mobilne mreže, minimalna efikasna veličina utvrđuje na tržišnom udjelu koji nije manji od 20 %;

9) je relevantni metod amortizacije sredstava ekonomska amortizacija;

10) se izbor tehnologije modeliranih mreža zasniva na IP jezgrenoju mreži, uzimajući u obzir različite tehnologije koje će se vjerovatno koristiti tokom perioda važenja maksimalne cijene, pri čemu se u slučaju fiksnih mreža, smatra da se pozivi prenose isključivo putem komutacije paketa.

(4) Agencija može donijeti odluku u skladu sa stavom 2 ovog člana samo nakon sprovedenog konsultativnog postupka, u skladu sa čl. 206 i 207 ovog Zakona.

(5) Agencija vrši nadzor nad primjenom veleprodajnih cijena završavanja poziva, utvrđenih propisom Evropske komisije iz stava 1 ovog člana ili na način iz stava 2 ovog člana.

(6) Agencija može, u svakom trenutku, zahtijevati izmjenu cijena iz stava 5 ovog člana.

(7) Agencija jednom godišnje izvještava Evropsku komisiju i BEREC u vezi s primjenom st. 1 do 6 ovog člana.“

Član 24

Poslije člana 128 dodaje se novi član koji glasi:

„Usluga regulisanog rominga

Član 128a

(1) Agencija može operatorima javnih mobilnih elektronskih komunikacionih usluga propisati maksimalne cijene i druge uslove i pravila za pružanje usluge regulisanog rominga, na osnovu međunarodnih ugovora čiji je Crna Gora potpisnik, a u skladu sa relevantnim propisima Evropske unije o romingu u javnim mobilnim elektronskim komunikacionim mrežama.

(2) Akti kojima se propisuju maksimalne cijene i drugi uslovi i pravila iz stava 1 ovog člana, a koje su operatori javnih mobilnih elektronskih komunikacionih usluga dužni da primjenjuju, naročito obuhvataju:

- 1) pravila za obračun maloprodajnih cijena usluga rominga;
- 2) maksimalne veleprodajne cijene usluge rominga i veleprodajne cijene usluge za komunikaciju sa hitnim službama;
- 3) uslove za obezbjeđivanje veleprodajnog pristupa romingu;
- 4) pravila i uslove primjene politike fer korišćenja i mehanizma održivosti;
- 5) pravila i uslove primjene dodatnih naknada na maloprodajne cijene u romingu;
- 6) pravila o transparentnosti i zaštitnim mehanizmima za maloprodajne cijene usluge rominga;
- 7) pravila o transparentnosti u vezi sa ostvarivanjem pristupa hitnim službama;
- 8) obaveze dostavljanja podataka o primjeni propisa iz stava 1 ovog člana;
- 9) nadzor nad primjenom propisa, odnosno sprovođenjem propisanih pravila i obaveza.“

Član 25

U članu 130 stav 1 poslije tačke 15 dodaje se nova tačka koja glasi:

“15a) informacije o uslovima korišćenja usluge rominga i usluge regulisanog rominga, uključujući politike fer korišćenja tih usluga;”.

Član 26

U članu 135 stav 1 mijenja se i glasi:

“Međusobna prava i obaveze operatora i krajnjeg korisnika javnih elektronskih komunikacionih usluga uređuju se ugovorom, koji se potpisuje svojeručno, faksimilom ili na daljinu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska identifikacija i elektronski potpis.”

U stavu 2 na kraju tačke 6 tačka-zarez se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: “uključujući, ako je to primjenjivo” i usluge rominga i usluge regulisanog rominga;”.

Član 27

U članu 136 stav 4 riječi "stalno ili redovno," zamjenjuju se riječima: "trajno ili često,".

Član 28

Član 137 mijenja se i glasi:

„(1) Ugovorom koji pružalac javno dostupnih elektronskih komunikacionih usluga, osim pružaoca usluga interpersonalne komunikacije koja nije zasnovana na broju i pružaoca usluga prenosa za pružanje usluga komunikacije između mašina, zaključuje sa potrošačem potrošač ne može biti uslovljen obavezujućim periodom, dužim od 24 mjeseca.

(2) Pružalac usluga iz stava 1 ovog člana dužan je da ponudi i ugovore u trajanju od jedne godine.

(3) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na trajanje ugovora o plaćanju u ratama kad je potrošač u posebnom ugovoru pristao na plaćanje u ratama isključivo za postavljanje fizičke veze, naročito mreža velikog kapaciteta osim terminalne opreme kao što su ruter ili modem, čime se ne sprečava ostvarivanje prava potrošača iz st. 4 do 18 ovog člana.

(4) Potražaci koji imaju prava iz st.1 i 3 ovog člana su i krajnji korisnici koji su mikro i mala privredna društva i neprofitne organizacije, osim ako su se izričito odrekli tih prava.

(5) Operator ne smije uslovima i procedurama za raskid ugovora ograničiti pravo krajnjeg korisnika na promjenu operatora i dužan je da ih obavještava o najboljim tarifama najmanje jednom godišnje.

(6) U slučaju automatskog produženja ugovora zaključenog sa obavezujućim periodom koji se ne odnosi na interpersonalnu komunikacionu uslugu koja ne zavisi od broja niti na uslugu prenosa za pružanje usluga komunikacije između mašina, krajnji korisnik ima pravo na raskid ugovora u bilo kojem trenutku, sa maksimalnim otkaznim rokom od 30 dana, bez bilo kakvih troškova, osim troškova za pružanje usluge tokom otkaznog roka.

(7) Prije automatskog produženja ugovora iz stava 1 ovog člana operator je dužan da krajnje korisnike, jasno i blagovremeno, na trajnom mediju, obavijesti o prestanku ugovorne obaveze i o načinima za raskid ugovora i da im pruža informacije o najboljim tarifama za svoje usluge.

(8) Automatsko produženje ugovora iz stava 1 ovog člana, sa novim minimalnim periodom važenja nije dozvoljeno.

(9) Krajnji korisnici imaju pravo da raskinu ugovor iz stava 1 ovog člana, bez bilo kakvih troškova nakon obavještenja o jednostranim promjenama ugovornih uslova koje je predložio operator javno dostupnih elektronskih komunikacionih usluga koje nijesu interpersonalne komunikacione usluge koje ne zavise od broja, osim ako su predložene promjene isključivo u korist krajnjeg korisnika ili su isključivo administrativne prirode i ne utiču negativno na krajnjeg korisnika ili kad su promjene nametnute nacionalnim zakonodavstvom i propisima Evropske unije.

(10) Operator na jasan i razumljiv način obavještava krajnjeg korisnika na trajnom mediju, 30 dana ranije, o svakoj jednostranoj promjeni ugovorenih uslova i istovremeno o pravu krajnjeg korisnika na raskid ugovora prije isteka obavezujućeg perioda na koji je ugovor

zaključen bez obaveze plaćanja troškova u vezi sa raskidom, ako krajnji korisnik ne prihvata nove uslove ugovora.

(11) Krajnji korisnik može otkazati ugovor nakon prijema obavještenja iz stava 10 ovog člana, u roku od 90 dana, bez plaćanja bilo kakvih troškova i bez primjene ugovorenog otkaznog roka.

(13) Operator je dužan da vodi evidenciju o dostavljenim obavještenjima iz stava 10 ovog člana, koja sadrži ime i prezime potrošača, korisnički broj, kao i vrijeme dostavljanja obavještenja.

(14) Svako značajno kontinuirano odstupanje koje predstavlja trajna ili česta ponavljanja između specifičnih radnih karakteristika, povezanih sa stvarnim pružanjem elektronske komunikacione usluge, koja nije interpersonalna komunikaciona usluga koja ne zavisi od broja i radnih karakteristika navedenih u ugovoru, smatra se osnovom za aktiviranje pravnih sredstava koja su potrošaču dostupna u skladu sa važećim propisima, uključujući i pravo na raskid ugovora bez naknade.

(15) Ako krajnji korisnik raskine ugovor iz stava 1 ovog člana prije isteka obavezujućeg perioda ugovora, krajnji korisnik je dužan da plati mjesečnu naknadu za ostatak perioda obavezujućeg trajanja ugovora, ili naknadu u visini popusta na proizvode i usluge koje je ostvario ako je plaćanje te naknade povoljnije za krajnjeg korisnika.

(16) Kad krajnji korisnik ima pravo da raskine ugovor prije isteka ugovorenog perioda u skladu sa st. 9 i 13 ovog člana, ne plaća nikakvu naknadu, osim naknade za zadržanu subvencionisanu terminalnu opremu.

(17) Ako krajnji korisnik odluči da zadrži ugovorenu terminalnu opremu iz stava 15 ovog člana, koja je u vlasništvu operatora javno dostupnih elektronskih komunikacionih usluga, iznos naknade, utvrđene u momentu zaključenja ugovora odgovara iznosu dogovorene vrijednosti opreme umanjene za vrijednost korišćenja opreme, odnosno amortizovane vrijednosti opreme u trenutku raskida ugovora u skladu sa propisima kojima se uređuju metode obračuna i dozvoljene stope amortizacije, ili preostale naknade za uslugu koja dopijeva do momenta isteka trajanja ugovora, u zavisnosti od toga koji je iznos manji.

(18) Operator je dužan da u trenutku zaključenja ugovora ukloni, bez naknade, sva ograničenja u vezi sa upotrebom terminalne opreme u mrežama drugih operatora.

(19) Operator je dužan da, na zahtjev krajnjeg korisnika unaprijed plaćenih usluga, nakon jedne godine od kupovine terminalne opreme i uz prilaganje računa, omogući upotrebu te opreme u mrežama drugih operatora, u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva.

(20) U slučaju usluga prenosa koje se koriste za usluge komunikacije između mašina, prava iz st. 8 i 12 ovog člana koriste samo krajnji korisnici koji su potrošači, mikro preduzeća, mala preduzeća ili neprofitne organizacije.

(21) Bliži sadržaj obavještenja iz stava 10 ovog člana propisuje Agencija."

Član 29

U članu 138 stav 1 riječi: "136 i" zamjenjuju se riječima: 136,137 i".

Član 30

U članu 144 poslije stav 6 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(7) Operator iz stave 1 ovog člana dužan je da automatskom porukom obavijesti korisnika usluge rominga odmah i bez naknade prilikom ulasku u drugu državu o cijenama rominga, uključujući i porez na dodatu vrijednost, koje se primjenjuju na odlazne i dolazne pozive i slanje SMS poruka, osim ako se korisnik izričito izjasnio da ne želi da prima takvu poruku.

(8) Bliži način izvršavanja obaveza iz stave 7 ovog člana propisuje Agencija.”

Član 31

U članu 151 stav 10 riječi: “st. 1 i 5” zamjenjuju se riječima: “st. 4 i 9”.

Član 32

U članu 153 stav 3 riječi: “člana 151” zamjenjuju se riječima: “člana 152”.

Član 33

U članu 154 stav 3 riječi: “članom 202” zamjenjuju se riječima: “članom 203”.

U stavu 4 riječ „odlukom“ zamjenjuje se riječju „rješenjem“.

Poslije stava 6 dodaju se tri nova stava koji glase:

„(7) U slučaju spora gdje su strane u sporu iz različitih država, a sa kojim državama Crne Gora ima potpisane međunarodne ugovore u vezi pružanja elektronskih komunikacionih usluga, Agencija u saradnji sa nacionalnim regulatornim tijelom druge države koordinira aktivnosti u cilju rješavanja spora.

(8) Agencija vodi evidenciju žalbi i izvještaj o broju žalbi, predmetima žalbi, trajanju postupka pred Agencijom i o tome dostavlja podatke Evropskoj komisiji i BEREC-u, na obrazloženi zahtjev, kao i drugim nadležnim organima u Crnoj Gori u skladu sa posebnim propisima.

(9) Agencija prati efikasnost postupanja operatora javne elektronske komunikacione usluge po prigovoru krajnjih korisnika iz člana 153 ovog zakona.“

Član 34

U članu 160 stav 7 mijenja se i glasi:

„Ako je to tehnički moguće, operatori mogu omogućiti promjenu operatora na daljinu (OTA), posebno u slučaju usluga komunikacije između mašina.“

St. 10 i 12 brišu se.

Dosadašnji st. 11, 13, 14, 15, 16, 17 i 18 postaju st. 10, 11, 12, 13, 14, 15 i 16.

Član 35

U članu 163 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

“(2) Predlog odluke Ministarstvo dostavlja Vladi nakon pribavljenog mišljenja Agencije, organa nadležnih za poslove nacionalne bezbjednosti, informacione bezbjednosti i odbrane.

(3) Bliže kriterijume i metodologiju za primjenu odredbi stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 36

Poslije člana 163 dodaju se dva nova člana koji glase:

“Bezbjednost elektronskih komunikacionih mreža i elektronskih komunikacionih usluga

Član 163a

(1) Operator je dužan da preduzima odgovarajuće tehničke i organizacione mjere kako bi se zaštitila bezbjednost ličnih podataka, podataka o saobraćaju, elemenata i funkcija mreže, kao i bezbjednost i otpornost elektronskih komunikacionih mreža i usluga, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje informaciona bezbjednost.

(2) U cilju sprovođenja mjera iz stava 1 ovog člana, operator je dužan da izradi procjenu rizika za bezbjednost elektronskih komunikacionih mreža i usluga, kojom se identifikuju i procjenjuju prijetnje i ranjivosti koje mogu uticati na dostupnost, integritet i pouzdanost mreža i usluga, a koje se naročito odnose na:

- 1) opremu, softver, procese, interne procedure i ljudske resurse;
- 2) konfiguraciju mrežnih elemenata i opreme;
- 3) kontrolu pristupa;
- 4) dobavljače, obuhvatajući kvalitet proizvoda isporučenih od strane dobavljača,

zavisnost od jednog dobavljača unutar pojedinačnih mreža i nedostatak raznovrsnosti dobavljača;

5) zavisnost mreža od drugih kritičnih sistemima i infrastrukture, uzimajući u obzir značajan poremećaj u radu kritične infrastrukture ili usluga, masovni kvar mreža usljed prekida u napajanju električnom energijom ili drugih sistema podrške;

- 6) ranjivosti korsničkih uređaja, uključujući i internet stvari (IoT) i mobilne terminale.

(3) Mjere iz stava 1 ovog člana naročito se odnose na:

1) sprovođenje tehničkih i organizacionih mjera za tretman rizika iz stava 2 ovog člana;

- 2) strategiju obezbjeđenje raznovrsnosti dobavljača;

3) planove kontinuiteta poslovanja i otpornosti mreža i usluga;

4) bezbjednosti virtualizovanih mrežnih funkcija;

5) adekvatnu kontrolu pristupa;

6) fizičku bezbjednost;

7) obezbjeđivanje bezbjednog upravljanja, rada i nadzora mreža;

8) bezbjednosne standarde i zahtjeve za nabavke;

9) integritet, ažuriranje i upravljanje softverima;

10) odgovore na incidente;

11) razmjenu informacija;

12) zaštitu ličnih podataka od slučajnog gubitka ili izmjene, neovlašćenog ili nezakonitog čuvanja, obrade, pristupa ili razotkrivanja;

13) zaštitu podataka o saobraćaju.

(4) Operator javnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga dužan je da odredi lice odgovorno za sprovođenje mjera iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

(5) Operator je dužan da na godišnjem nivou, o svom trošku, sprovede reviziju mjera iz stava 1 ovog člana.

(6) Rezultati revizije iz stava 4 ovog člana dostavljaju se organu državne uprave nadležnom za poslove informacione bezbjednosti, Agenciji i licu iz stava 3 ovog člana.

(7) Operator je dužan da organu državne uprave nadležnom za poslove informacione bezbjednosti i Agenciji obezbijedi sve tražene podatke u vezi mjera iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, kao i da omogući uvid i analizu dokumentacije, tehničkih sistema i dijelova mreže, opreme i načina primjene mjera iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

(8) O primjeni mjera iz stava 1, 2 i 3 ovog člana, Agencija sačinjava mišljenje i dostavlja ga organu državne uprave nadležnom za poslove informacione bezbjednosti.

(9) Mjere iz stava 1 ovog člana, kao i način, rokove i kriterijume za sprečavanje i prijavu bezbjednosnih incidenata, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove informacione bezbjednosti, uz pribavljeno mišljenje Agencije.

(10) Način vršenja revizije iz stava 4 ovog člana, način sertifikovanja pravnih lica za sprovođenje revizije, formu i način dostavljanja izvještaja o rezultatima revizije propisuje organ državne uprave nadležan za poslove informacione bezbjednosti, uz pribavljeno mišljenje Agencije.

(11) Nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog člana vrše organi nadležani za poslove informacione bezbjednosti.

Bezbjednosni incidenti

Član 163b

(1) Operatori javnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga dužni su da bez odlaganja obavijeste organ državne uprave nadležan za poslove informacione bezbjednosti i Agenciju pisanim putem o bezbjednosnom incidentu od značajnog uticaja na rad njihovih mreža ili pružanja usluga.

(2) Agencija može obavijestiti javnost ili zahtijevati od operatora da obavijeste javnost o bezbjednosnom incidentu, ako utvrdi da je takvo obavještenje u javnom interesu.

(3) U slučaju posebne i značajne prijetnje od bezbjednosnog incidenta u javnim elektronskim komunikacionim mrežama ili uslugama, operatori iz stava 1 ovog člana obavještavaju svoje korisnike, na koje bi takva prijetnja mogla uticati, o svim mogućim mjerama zaštite ili pravnim sredstvima koja mogu da upotrijebe.

(4) Operatori iz stave 1 ovog člana o sopstvenom trošku preduzimaju odgovarajuće i hitne mjere u svrhu sprečavanja nastanka štete u slučaju bezbjednosnog incidenta i, ako je to primjereno, obavještavaju korisnike i o samoj prijetnji.

(5) Pored obaveza propisanih zakonom kojim se uređuje informaciona bezbjednost, organ nadležan za poslove informacione bezbjednosti, uz pribavljeno mišljenje Agencije, može naložiti preduzimanje dodatnih zaštitnih mjera u cilju sprečavanja bezbjednosnih incidenata, kao i mjere za uklanjanje posljedica bezbjednosnih incidenata i rokove spovođenja tih mjera."

Član 37

Poslije člana 176 dodaje se novi član koji glasi:

„Nezavisnost Agencije

Član 176a

„Nezavisnost Agencije obuhvata samostalnost u razvoju internih procedura i organizaciji ljudskih resursa, uključujući zapošljavanje, raspoređivanje i profesionalni razvoj zaposlenih.“

Član 38

U članu 177 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

(2) „Agencija obezbjeđuje adekvatne ljudske resurse i finansijska sredstva za aktivno učešće i doprinos radu tijela iz stava 1 ovog člana, posebno BEREC-a, u skladu sa svojim međunarodnim obavezama i nadležnostima utvrđenim ovim zakonom.“

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 39

U članu 178 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(3) Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da, prije donošenja odluka koje mogu uticati na tržište elektronskih komunikacija, prava krajnjih korisnika ili uslove konkurencije, sprovedu konsultacije i razmjenu informacija sa Agencijom i drugim organima o pitanjima od zajedničkog interesa.

(4) Saradnja iz stava 1 i 3 ovog člana može obuhvatiti naročito: razmjenu informacija, koordinaciju aktivnosti, uspostavljanje zajedničkih radnih tijela, zaključivanje sporazuma o saradnji i druge oblike saradnje potrebne za efikasno sprovođenje ovog zakona.“

Član 40

U članu 179 stav 1 poslije tačke 13 dodaje se nova tačka koja glasi:

„13) dodjeljuje pozivni znak i međunarodni pomorski radiokomunikacioni identifikacioni broj (MMSI broj) i odlučuje o njihovom brisanju iz registra;“.

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(4) Svoje nadležnosti, kao i nadležnosti drugih organa u oblasti elektronskih komunikacija Agencija objavljuje na svojoj internet stranici u jasnom i lako dostupnom obliku.

(5) Ministarstvo je obavezno da Evropskoj komisiji dostavi obavještenje o organima koji su ovim zakonom određeni za obavljanje regulatornih i drugih poslova u skladu sa Direktivom (EU) 2018/1972, kao i o njihovim nadležnostima, i da to obavještenje ažurira prilikom svake promjene u nadležnostima tih organa.“

Član 41

U članu 181 stav 1 tačka 4 riječi: „plan adresiranja i“ brišu se.

Član 42

U članu 193 stav 4 i članu 212 st. 2, 3 i 4 riječi: „izvršni direktor“ u različitom padežu zamjenjuju se riječju „direktor“ u odgovarajućem padežu.

Član 43

Član 200 mijenja se i glasi:

„(1) Predsjednik i članovi Savjeta, direktor i zaposleni u Agenciji prava i obaveze iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa opštim propisima o radu i ovim zakonom.

(2) Radi obezbjeđivanja nezavisnosti u vršenju regulatornih poslova u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskih usluga, lica iz stava 1 ovog člana mogu ostvariti regulatorni dodatak na osnovnu zaradu.“

Član 44

U članu 203 stav 7 riječi: „od geoportala“ zamjenjuju se riječima: „od nadležnog organa koji vodi geoportal“.

Član 45

U članu 204 stav 5 mijenja se i glasi:
„5) obezbjeđivanja efikasnog korišćenja i efektivnog upravljanja radio frekvencijskim spektrom i numeričkim resursima;”.

Član 46

Poslije člana 204 dodaje se novi član koji glasi:

„Dostavljanje podataka na zahtjev BEREC-a

Član 204a

- (1) Na obrazloženi zahtjev BEREC-a Agencija je dužna da blagovremeno dostavi sve informacije i podatke iz čl. 203 i 204 potrebne za izvršavanje zadataka BEREC-a u skladu sa mjerodavnim pravom Evropske unije.
- (2) Agencija ne smije zahtijevati od operatora dostavljanje podataka koje je BEREC, u skladu sa posebnim propisom, već učinio dostupnima.
- (3) Zahtjev koji Agencija upućuje operatorima radi dostavljanja informacija BEREC-u u skladu sa stavom 1 ovog člana mora biti obrazložen u skladu sa članom 203 stav 3 ovog zakona, vodeći računa o tajnosti podataka u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.
- (4) Agencija će o dostavljanju podataka iz stava 1 ovog člana BEREC-u obavijestiti operatora, ili drugo pravno ili fizičko lice ili organ iz člana 203 st. 4 i 7 ovog zakona, koji su joj te podatke dostavili.
- (5) Komisija ili BEREC mogu dostavljene podatke staviti na raspolaganje nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima drugih država članica Evropske unije, osim ako se Agencija tome izričito protivi.
- (6) Ako Agencija ocijeni da su podaci iz člana 203 i 204 povjerljivi u skladu sa posebnim propisima i pravom Evropske unije o zaštiti poslovne tajne, Komisija, BEREC i druga nadležna tijela, kojima se ti podaci dostavljaju, moraju obezbijediti isti nivo povjerljivosti.
- (7) U slučaju da Agencija blagovremeno ne dostavi BEREC-u tražene informacije iz stava 1 ovog člana, te informacije će, na zahtjev BEREC-a, dostaviti ministarstvo nadležno za dostavljanje informacija ili operatori koji pružaju elektronske komunikacione mreže, usluge i povezanu opremu kojima se BEREC neposredno obratio.
- (8) Na obrazloženi zahtjev Agencije BEREC dostavlja blagovremeno tražene informacije kako bi Agencija mogla izvršavati svoje zadatke.
- (9) Povjerljivost podataka ne sprečava blagovremenu razmjenu informacija.“

Član 47

U članu 206 stav 4 riječi: „sprovedenoj javnoj konsultaciji“ zamjenjuju se riječima: „sprovedenim javnim konsultacijama“.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Agencija uspostavlja jedinstvenu tačku pristupa (portal) preko koje svi zainteresovani subjekti mogu pratiti tekuće i planirane javne konsultacije, uključujući

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

NAZIV PROPISA

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženi akt ima za cilj otklanjanje utvrđenih neusaglašenosti važećeg Zakona o elektronskim komunikacijama ("Službeni list Crne Gore", br. 100/24 od 18.10.2024) sa pravnom tekovinom Evropske unije, posebno sa sljedećim: Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine o uspostavljanju Evropskog elektronskog komunikacionog koda;Regulativa (EU) 2022/612 Evropskog parlamenta i Savjeta od 6. aprila 2022. godine o javnim mobilnim komunikacionim mrežama unutar Evropske unije; Regulativa Komisije (EU) 2016/2286 od 15. decembra 2016. godine o utvrđivanju detaljnih pravila o primjeni politike fer korišćenja i o metodologiji za procjenu održivosti ukidanja maloprodajnih naknada za roming, kao i o zahtjevu koji operator rominga podnosi za potrebe te procjene; Delegirana Regulativa Komisije (EU) 2021/654 od 18. decembra 2020. o dopuni Direktive (EU) 2018/1972 Evropskog parlamenta i Savjeta o utvrđivanju jedinstvene maksimalne stope završavanja poziva u mobilnim mrežama na nivou Unije i jedinstvene maksimalne stope završavanja poziva u fiksnim mrežama na nivou Unije; Regulativa (EU) 2018/1971 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine o uspostavljanju Tijela evropskih regulatora za elektronske komunikacije (BEREC) i Agencije za podršku BEREC-u (Kancelarija BEREC-a), o izmjeni Regulative (EU) 2015/2120 i o stavljanju van snage Regulative (EC) br. 1211/2009; Direktiva (EU) 2022/2555 Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. decembra 2022. godine o mjerama za visok zajednički nivo sajber-bezbednosti širom Unije, kojom se mijenja Regulativa (EU) br. 910/2014 i Direktiva (EU) 2018/1972 i stavlja van snage Direktiva (EU) 2016/1148 (NIS 2 Direktiva).

- Uzrok problema je razvoj regulatornog okvira EU i nedovoljno prilagođavanje postojećeg zakona obavezama u oblasti sajber bezbjednosti, prava korisnika i međunarodne regulatorne saradnje.

- Posljedice problema su pravna nesigurnost za operatore, slabija zaštita korisnika, veći rizik od bezbjednosnih incidenata i otežano usklađivanje sa EU standardima.

- Građani bi bili izloženi većem riziku od prekida usluga i zloupotreba podataka, operatori nejasnim obavezama, a država riziku sporijeg procesa evropskih integracija.

- Bez izmjena zakona ove neusaglašenost sa pravnom tekovinom EU bi se produbljivala, što bi negativno uticalo na bezbjednost mreža, zaštitu korisnika, razvoj tržišta i proces evropskih integracija.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Ciljevi koji se postižu predloženim propisom su usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, jačanje bezbjednosti mreža, unapređenje zaštite korisnika i stvaranje stabilnog regulatornog okvira za razvoj mreža i usluga.

- Navedeni ciljevi su u skladu sa politikama digitalne transformacije, razvoja infrastrukture i evropskih integracije. Razvoj mreža i usluga omogućava veće investicije, veću konkurentnost privrede i dostupnije digitalne usluge građanima.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Opcija Status quo je zadržavanje važećeg zakona, regulatorna opcija podrazumjeva izmjene i dopune zakona, a neregulatorna opcija - smjernice i preporuke.

- Preferira se regulatorna opcija jer se prava i obaveze subjekata, kao i obaveze iz EU prava, mogu urediti samo zakonom. Donošenjem izmjena i dopuna zakona obezbjeđuje se obavezna primjena novih pravila u oblasti bezbjednosti, prava korisnika, nacionalnog internet domena i međunarodne regulatorne saradnje. Neregulatorne opcije ne bi bile obavezujuće i ne bi obezbijedile punu usklađenost.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Rješenja u propisu će uticati na građane kroz veću bezbjednost i pouzdanost usluga, na privredu kroz jasnije obaveze i stabilnije poslovno okruženje i na regulatorna tijela kroz proširene nadzorne nadležnosti.

- Građani nemaju direktne troškove. Privreda može imati ograničene troškove prilagođavanja bezbjednosnim zahtjevima (organizacione i tehničke mjere), koji su proporcionalni i opravdani ciljevima propisa.

- Da, pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti, jer smanjenje incidenata, stabilnost tržišta i veće povjerenje korisnika dugoročno prevazilaze troškove prilagođavanja.

- Da, propisom podržava stvaranje novih subjekata i konkurencija, jer se uspostavlja stabilan i predvidiv regulatorni okvir bez dodatnih barijera za ulazak na tržište.

- Administrativna opterećenja postoje u dijelu izvještavanja i nadzora, ali su ograničena i proporcionalna cilju zaštite sistema i korisnika.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa.

- Nije primjenljivo, jer se ne uvode novi budžetski izdaci.
- Ne nastaju međunarodne finansijske obaveze.
- Nisu potrebna sredstva iz budžeta.
- Ne predviđaju se podzakonski akti sa finansijskim obavezama.
- Ne očekuju se novi prihodi.
- Metodologija nije primjenljiva, jer nema budžetskih efekata.
- Nije bilo problema u obračunu, jer se ne predviđaju finansijski efekti.
- Sugestije će biti uzete u obzir.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
 - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
 - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Korišćena je stručna podrška regulatornog organa, GIZ-a i nadležnih institucija.
- Konsultovani su regulatorni organ Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost i nadležni državni organi kroz ciljane konsultacije. Nije sprovedena javna rasprava s obzirom da je predloženo da se ovaj zakon donese po hitnom postupku u skladu sa članom 25 Zakona o državnoj upravi kojim je propisano da sprovođenje javne rasprave nije obavezno u vanrednim, hitnim ili nepredvidljivim okolnostima.
- Primjedbe su prihvaćene u dijelu tehničkih rješenja i bezbjednosnih obaveza, dok prijedlozi koji nijesu bili u skladu sa EU pravom nijesu prihvaćeni.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Potencijalne prepreke za implementaciju propisa su tehnička i organizaciona spremnost operatora.

- Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa su pojačan nadzor regulatora, obaveza izvještavanja i saradnja sa nadležnim organima.

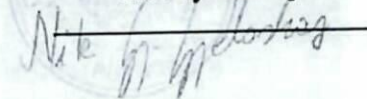
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su broj bezbjednosnih incidenata, broj prekida usluga, broj registrovanih nacionalnih domena, broj roaming pritužbi, broj prekograničnih sporova, iznos investicija operatora i ostvarena saradnja sa međunarodnim tijelima.

- Za monitoring i evaluaciju su zaduženi Ministarstvo ekonomskog razvoja i Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

Datum i mjesto

05.03.2026.godine

MINISTAR
Nik Gjelošhaj

Nik Gjelošhaj